

Alf Vikan
Oksasvegen 113
7732 STEINKJER

Tillatelse til utsetting av utenlandske treslag for juletreproduksjon - eiendommen 171/1 - Steinkjer kommune

Vi viser til din søknad av 9.03.2013. Du søker om en årlig utplanting av fjelledelgran, *abies lasiocarpa*, nordmannsedelgran, *abies nordmanniana*, sibiredelgran, *abies sibirica* og serbergran, *picea omarica*, over et totalareal på inntil 40 da på eiendommen 171/1 i Røysing i Steinkjer kommune. Grunneier til eiendommen er Jakop Røysing.

Saken er behandlet etter forskrift (med veileder) om utsetting av utenlandske treslag til skogproduksjon, som er fastsatt med hjemmel i naturmangfoldloven, med hjemmel i forskriftens § 7, som gir grunnlag for tillatelse til juletreproduksjon og pyntegrønt.

Forskriften og utenlandske treslag

Forskriften om utenlandske treslag er vedtatt fordi utenlandske plantearter kan påvirke naturen i Norge negativt. Med utenlandske treslag menes arter eller underarter som ikke har sitt nåværende eller naturlige utbredelsesområde i Norge. Artsdatabanken har satt opp ei liste over utenlandske arter (alle typer arter, planter, dyr, insekter), og vurdert hvilken risiko disse artene antas å ha for det biologiske mangfoldet i Norge. Artsdatabanken har inndelt de fremmede artene i grupper fra lav risiko/ingen kjent risiko til arter med svært høy risiko.

Søknader om fremmede treslag skal vurderes i forhold til risiko. Derfor skal det vurderes om aktuelt treslag vil føre til risiko for uheldige følger, og det skal ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil kunne medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet. En utredning fra Universitetet i Trondheim, NTNU viser at noen bartre i enkelte tilfeller kan spre seg langt, opptil flere kilometer. Dette gjelder spesielt i åpne landskap med mye vind.

Andre lovverk.

Utplanting og produksjon må også følge andre lovverk. Det vi si at hvis det skal produseres på dyrkajord, så må det til tillatelse til omdisponering etter jordloven, hvor kommunen er myndighet. Produksjon av juletrær er også i henhold til skogloven, og det betyr f.eks at områder med avsatte MIS-figurer i skogbruket ikke kan omdisponeres til juletreproduksjon.

Treslagene.

Fjelledelgran, *Abies lasiocarpa* kommer fra Nord-Amerika, dvs USA m/Alaska og Canada, hvor den vokser i fra 300 m o h til over 3000 meter. I Norge kan fjelledelgran frø seg både i låglandet og høyereliggende strøk, og den setter her i landet frø fra 30 – 40 års alder. Fjelledelgran kan spre seg i naturen, men Artsdatabanken kategoriserer fjelledelgran til gruppen Lav Risiko.

Nordmannsedelgran, *abies nordmanniana*, hører hjemme i Kaukasus-området, dvs fjellområdene rundt Svartehavet, i Tyrkia, Georgia, Russland og Armenia. Her vokser den i høyder på 900- 2000 meter. Det er to underarter, tyrkisk gran og kaukasusgran. Den kommer i frømoden alder i 35 – 40 års alder.

Nordmannsedelgran er ikke vurdert av artsdatabanken, da det antas at arten kombinert med bruksformålet ikke representerer noen trussel.

Sibirdelegran, *Abies sibirica*, har sitt naturlige utbredelsesområde i Russland og Sibir. Dette er en hardfør og kontinental art som kan produsere mye frø, og spredningsevnen er god. Som for de andre Abies-artene kan rekruttering av nye frøbærende trær være hemmet av hjortedyrbeiting. Treslaget er vurdert å ha Potensielt Høy Risiko av artsdatabanken. Treslaget står imidlertid ikke på svarteliste. Treslaget kan opplyses å kunne få spiringsdyktige frø i 15-års alder.

Sebergran, *picea omorika*, vokser i et lite område på Balkan. Den er saktevoksende og sprer seg med frø over midlere distanser. Serbergran er pionerart, som vokser opp f.eks etter brann og blir etter hvert fortrent av mer skyggetålende trær, f.eks vanlig gran. Den er av artsdatabanken ikke ansett å utgjøre noen risiko i norsk natur, og er ikke prioritert for realitetsvurdering av artsdatabanken.

Beskrivelse av utsettingsområdet og omgivelser

Selve utsettingsområdet er både etablerte felt for juletre, og nye teiger på kulturmark. Området ligger i kulturlandskap, med kombinasjon av dyrkajord, bebyggelse, skogteiger og skogsmark. Området ligger i et kulturlandskap, med små skogteiger, åkerlandskap og en del bebyggelse. Det er ikke registrert verdifulle naturtyper eller MIS-områder i området eller i nærheten. Felt A ligger imidlertid på den såkalte “Brandsegg-Røysing –ryggen”, en karakteristisk endemorene som ble dannet under siste isavsmelting og som har naturhistorisk verdi. Det er ikke artsregistreringer i området, i henhold til registreringer meldt til Artsdatabanken.

Søknaden

Du søker om utsetting av fjelledelgran, nordmannsedelgran, sibiredelgran og serbergran over to felt, A og B. I søknaden er areal oppgitt til å være 35 – 40 da, men digital måling synes å angi ca 38 da på felt A og ca 13 da på felt B. Det er vist en detaljert planskisse på felt A, og antall trær oppgis til ca 700 pr. da. Det er ikke angitt noe spesifikt antall trær pr felt og art. I møte oppgir du at antall de enkelte år bestemmes noe av tilgjengelighet fra leverandør.

I henhold til avtale med grunneier er siste planteår 2018, men kan forlenges med ett år av gangen, hvis uttak av trær blir forsinket. Du søker om utplanting for 15 år.

Du opplyser videre at fjelledelgran kan høstes fra 6-7 år alder av, og at høstingsalder for nordmannsedelgran f.eks er 10 – 15 år.

Eiendomsforholdene.

Det er her ikke grunneier, men leietaker av jord som søker. Leien er regulert gjennom avtale. Leien gjelder for perioden 2012 – 2022, med opsjon til 2027 for de trær som ikke er høstet, og kan deretter forlenges med ett år i gangen hvis uttak av trær forsinkes.

Vurdering av søknaden i forhold til naturmangfoldlovens prinsipper.

Naturmangfoldloven har en del prinsipper som søknader (alle slags søknader som angår natur) skal vurderes etter.

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8).

Kunnskapsgrunnlaget, som basis for avgjørelsen er godt for det aktuelle området, og i forhold til de artene søknaden gjelder.

Føre-var-prinsippet (§9).

Ut fra “føre-var-prinsippet” er det viktig å sikre seg at plantefeltet ikke kommer ut av kontroll, f.eks at trærne ikke kommer i alder for frøsetting og spredning. Derfor er det satt vilkår for tillatelsen.

Samlet belastning (§10).

Påvirkning av naturen skal vurderes ut fra den samlede belastning økosystemet er- eller vil bli utsatt for. Her vurderer vi at tiltaket ikke medfører vesentlige farer mot naturmiljøet.

Kostnader dekkes av tiltakshaver (§ 11).

Dette betyr at kostnader som følger av vilkårene skal dekkes av tiltakshaver, dvs her kostnader med å ta ut gamle trær, trær som likevel måtte ha spredt seg, kostnader ved å ha egenkontroll med arealet.

Miljøforsvarlige teknikker og drift (§12)

Dette betyr generelt at drifts metoder og teknikker skal i utgangspunktet ta mest mulig hensyn til naturmiljøet.

Vi har ikke spesielle merknader angående dette i denne saken.

Oppsummering § 8 – 12.

Disse artene har ulik spredningsevne. Fjelledelgran og sibiredelgran kan f.eks på sikt spre seg i naturen. Med den beskrevne driftsformen og de pålagte vilkår, med avvirkning før trærne når frømoden alder, så vil en kunne unngå dette. Ut fra dette vil tiltaket sannsynligvis gi liten eller ingen negativ virkning på naturmangfoldet

Vedtak: Tillatelse med vilkår.

Fylkesmannen gir med hjemmel i “Forskrift om utsetting av utenlandske treslag” , § 5, tillatelse til utsetting av fjelledelgran, nordmannsedelgran, sibiredelgran og serbergran på feltene merket A og B på vedlagte kart (foto), med et antall på inntil ca 700 pr da.

Tillatelsen gjelder i avtalt periode for utplanting, jf avtalen mellom grunneier og leietaker, dvs 2013 – 2018.

Vilkår.

Tillatelsen er gitt med følgende vilkår, jf §§ 7, 8, 9 10:

- Alle trær i plantefeltene skal hogges seinest 15 år etter utplanting, og for sibiredelgran før alder for frømodning (det opplyses at sibiredelgran har modne frø ved 15 års alder).

- Det skal føres kontroll med eventuell spredning, og trær som eventuelt sprer seg utenfor feltet skal fjernes. Det er ditt ansvar å følge opp dette.
- Du skal ha en oversikt (internkontroll) over virksomheten (feltene, arter, antall, utplantingsår, evt spredninger), og at eventuelle ansatte er kjent med vilkårene.
- Tillatelse med vilkår skal oppbevares, og du skal kunne dokumentere at vilkår er oppfylt.

Fylkesmannen er tilsynsmyndighet, og kan kontrollere og føre tilsyn. Fylkesmannen vil for å opprettholde kunnskap og kontakt med bransjen, samt føre tilsyn, gjennomføre besøk hos utvalgte produsenter hvert år. Etter § 13 i forskriften kan ansvarlig myndighet oppheve eller endre vilkår.

Andre treslag og andre areal.

Denne tillatelsen gjelder det konkrete arealet og de aktuelle treslag. Eventuelle andre utenlandske treslag og andre areal krever ny søknad.

Klageadgang.

Dette er et forvaltningsvedtak og kan etter forvaltningsloven påklages. Eventuell klage bør begrunnes og sendes Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, innen 3 uker fra mottakelsen av dette brevet

Kopi.

Vedtaket sendes som kopi til grunneieren, og rutinemessig i kopi til kommunen, som er myndighet innenfor skogbruks- og landbrukslovgivningen.

SABIMA og WWF-Norge har bedt om innsyn i de første saker om utenlandske treslag, og de første vedtak oversendes derfor disse som kopi i egen ekspedisjon. Uansett har enhver innsynsrett, og kan kreve å få innsyn i forvaltningssaker, hvis ikke bestemte forhold medfører at saker er unntatt offentlighet.

Har du noen spørsmål, så bare ta kontakt

Med hilsen

Anne Sundet Tangen
Assisterende miljøverndirektør

Eldar Ryan
Senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi:

Jakop Røysing, 7717 Steinkjer
Steinkjer kommune, Rådhuset, 7725 Steinkjer

Vedlegg

- 1 Kart/Foto TeigA A3
- 2 KartFoto TeigB A3